

Lehdot

Örtrika, näringsrika skogar med gran av fennoskandisk typ

Koodi: 9050

Luontodirektiivin luontotyyppi (liite I)

BOR suojelutaso epäsuotuisa huono, kehityssuunta vakaa

ALP suojelutaso epäsuotuisa riittämätön, kehityssuunta heikkenevä

Luonnehdinta

Lehdot on ravinteisilla multamailla esiintyvä metsäluontotyyppi. Lehtoihin luetaan kuuluviksi kaikki lehdot ja lehtokorvet lukuun ottamatta luontodirektiivin 'raviini- ja rinnelehtoja', 'jalopuumetsiä', 'primäärisuknessiometien' lehtoja ja 'harjumetsien' kuivia lehtorinteitä.

Lehdot ovat useimmiten sekapuustoisia, ja lehtipuiden osuus on merkittävä, vaikka kuusi onkin lehtojen yleisin puulaji. Lapissa tavataan tunturikoivulehtoja. Lehtokasvillisuus on monikerroksista ja lajisto monipuolista, ja vaihtelu eri lehtotyypeillä ja maan eri osissa on suurta. Monilajisen puuston ohella tavataan useita lehtopensaita. Lehdoissa ei esiinny kangasmetsille luonteenomaisia varpuja, vaan aluskasvillisuudessa vallitsevat ruohot ja heinät, saniaislehdossa sanikaiset.

Monipuolinen lehtokasvillisuus tarjoaa vaihtelevan ja lukuisille eliölajeille soveliaan ympäristön. Lehdoissa tavataankin muun muassa runsaslukuinen linnusto ja rikas hyönteis-, sieni- ja maakotilolajisto. Ravinteisessa lehtomullassa viihtyy monipuolinen hajottajaeliöstö.

Luonnontilan kannalta keskeisiä piirteitä ovat monipuolinen ja vaatelias lehtolajisto, luonnontilainen puustorakenne sekä järeä, vanha puusto ja lahopuiden runsaus.

Levinneisyys

Luontotyyppiä esiintyy lähes koko maassa pohjoisimpia paljaka-alueita lukuun ottamatta. Esiintyminen on kuitenkin keskittynyt tammivyöhykkeelle sekä niin kutsuttujen lehtokeskusten alueille Hämeeseen, Keski-Karjalaan ja Pohjois-Savoon sekä Kainuun, Kuusamon, Kemin–Tornion–Tervolan ja Kittilän seuduille.

Nykytila ja uhkatekijät

Aikaisemmin lehtoja on ollut selvästi nykyistä enemmän erityisesti Etelä-Suomessa, missä suuri osa viljavista lehtokasvupaikoista on raivattu pelloiksi. Metsätaloustoimet, kuten metsien puulajisuhteiden ja ikärakenteen muutokset sekä ojitukset ovat heikentäneet ja heikentävät edelleen luontotyyppiä

tilaa. Osa luontotyyppiä esiintymistä, lehtokorvet ja rehevät lehtolaikut ovat metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä, joita on käsiteltävä siten, että niiden ominaispiirteet säilyvät.

Lehtokasvillisuus vaatii valoa, ja joitakin kohteita uhkaa liiallinen kuusettuminen. Runsaat kuusen neulaskarikkeet määrää myös happamoittaa lehtomaata. Useita esiintymiä onkin hoidettu kuusia poistamalla. Ennallistamistoimin, kuten lahopuiden lisäämisellä ja lehtokorpiin tehtyjen ojien tukkimisella voidaan parantaa luontotyyppiä luonnontilaisuutta.

Kuva: Marja Hokkanen